

Sygn. akt VII K 160/15

Dnia 10 grudnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu VII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Przybylska

Protokolant Kamila Kolowca

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kaliszu M. W.

po rozpoznaniu dnia 14.05.15r., 29.06.15r., 10.09.15r., 10.12.15r.

sprawy

B. M.

syna M. i W. zd. U.

ur. (...) w O.

oskarżonego o to, że

w dniu 06 maja 2014r. w O., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) S.A. (...) w W. w ten sposób, że wprowadzając pracownika towarzystwa ubezpieczeniowego w błąd co do zaistniałej w dniu 27 kwietnia 2014r. przed miejscowością J. kolizji drogowej z udziałem jego samochodu osobowego marki M. (...) o nr rej. (...) i przedstawiając do oględzin pojazd posiadający uszkodzenia będące przedmiotem wcześniejszych postępowań odszkodowawczych, przez co wyłudził odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia AC w wysokości 10.500 na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art. 286§1kk

1. uniewinnia oskarżonego **B. M.** od popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego znamiona art. 286§1 kk;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz B. M. kwotę 576 (pięćset siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów obrony z wyboru;
3. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

SSR Marta Przybylska

Sygn. akt VII K 160/15

UZASADNIENIE

Oskarżony B. M. ma 43 lata. Posiada wykształcenie podstawowe, bez zawodu. Żonaty, ma na swoim utrzymaniu 2 dzieci w wieku 5 i 17 lat. Obecnie pracuje w firmie (...) na stanowisku kierownika zmiany z miesięcznym dochodem 2600 zł. Oskarżony nie był uprzednio karany.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 116 – 117, 161, dane o karalności k. 114, 239)

Samochód M. (...) o nr rej. (...) był własnością M. M. od 2010 r. Samochód był użytkowany przez jej męża R. M. i teścia S. M.. W dniu 23 listopada 2013 r. gdy pojazdem kierował S. M. doszło do zdarzenia drogowego. Na drogę wybiegła sarna i aby uniknąć zderzenia kierujący odbił w lewo, wpadł w poślizg i uderzył w drzewo. W wyniku

zdarzenia uszkodzeniu uległy lewy błotnik, szyba, zderzak, maska i poduszki powietrzne. Szkada została zgłoszona w towarzystwie (...) i wypłacono odszkodowanie. R. M. dokonał naprawy samochodu w warsztacie A. S. (1).

(dowód : zeznania świadków M. M. k. 195, S. M. k. 96, 161 - 162, R. M. k. 201, materiał poglądowy k. 35 – 36, 76 – 79, 191 – 194, kosztorys k. 37 – 40, protokół szkody k. 41 – 44, kalkulacja naprawy k. 72 – 75, opinia k. 105 – 110, 196, opinia k. 213 – 227, 248)

Oskarżony B. M. w styczniu 2014 r. zakupił od M. M. samochód marki M. (...) o nr. rej. (...). Samochód został zakupiony z uszkodzonym tyłem oraz lewym tylnym błotnikiem. Oskarżony przerejestrował samochód i w dniu 7 lutego 2014 r. został on ubezpieczony w towarzystwie (...) w W.. W dniu zawierania umowy ubezpieczenia agent ubezpieczeniowy A. S. (2) wykonała dokumentację fotograficzną przedmiotowego samochodu.

(dowód : wyjaśnienia oskarżonego k. 161, zeznania świadków M. M. k. 195, R. M. k. 201, A. S. (2) k. 195v, dokumentacja fotograficzna k. 152 - 160, 184, kopia polisy k. 47 -48, 181 – 183, wycena k. 69 – 71, polisa k. 178)

W dniu 27 kwietnia 2014 r. w miejscowości J. oskarżony prowadząc pojazd M. (...) o nr rejestracyjnym (...) w czasie wyprzedzania samochodu ciężarowego został zepchnięty na pobocze do rowu i uderzył lewą stroną pojazdu w drzewo. Uszkodzeniu uległy lampa, zderzak, maska, błotnik lewy, halogeny, lewe drzwi, poduszki powietrzne kierowcy i pasażera oraz poduszka pod nogi kierowcy. Szkada została zgłoszona w dniu 28 kwietnia 2014 r. telefonicznie do C. T.. SA (...) w W.. Wypłacono oskarżonemu kwotę 10500 złotych.

(dowód : wyjaśnienia oskarżonego k. 161 , zeznania świadka A. G. k. 195v, zgłoszenie szkody k. 4 – 13, ocena techniczna k. 14 – 18, kosztorys k. 19 – 21, opinia k. 24 – 28, kopia dowodu rejestracyjnego k. 49, materiał poglądowy k. 81A, 191 - 194 opinia k. 105 – 110, 196 opinia k. 213 – 227, 248)

B. M. w toku postępowania przygotowawczego oraz na rozprawie przed sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że zgłosił do towarzystwa ubezpieczeniowego szkodę, która faktycznie zaistniała. Podkreślił, iż zakupił przedmiotowy samochód od M. M., jednak w chwili zakupu samochód posiadał jedynie uszkodzenia tyłu i lewego tylnego błotnika.

Sąd uznał za prawdziwe wyjaśnienia oskarżonego w zakresie przebiegu zdarzenia złożone w toku postępowania przygotowawczego oraz sądowego albowiem korelują one z ustaleniami poczynionymi w niniejszej sprawie oraz ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Oskarżony wskazał w jakim stanie technicznym nabył pojazd oraz ze szczegółami opisał przebieg zdarzenia z 27 kwietnia 2014 r. w którym doszło do uszkodzenia przedmiotowego samochodu oraz fakt i sposób zgłoszenia szkody. Jego zeznania zostały potwierdzone zeznaniami świadków M. M., R. M. oraz A. S. (2). Wyjaśnienia B. M. znalazły również potwierdzenie w dokumentacji ubezpieczeniowej pokrzywdzonego, w tym w dokumentacji zdjęciowej oraz w opinii biegłego K. J..

Za wiarygodne sąd uznał zeznania M. M., R. M. oraz S. M. – poprzednich właścicieli i użytkowników przedmiotowego pojazdu. W swych swobodnych i wyczerpujących zeznaniach opisać oni sposób użytkowania pojazdu oraz fakt zaistnienia szkody w dniu 23 listopada 2013 r. R. M. opisał dodatkowo sposób naprawy pojazdu po w/w zdarzeniu oraz jak wyglądał pojazd w chwili jego sprzedaży oskarżonemu. Zeznania w/w świadków znajdują potwierdzenie w rzeczowym materiale dowodowym w postaci dokumentacji szkodowej oraz dokumentacji związanej z zawarciem przez B. M. umowy ubezpieczenia. Zeznania te są również zgodne z ustaleniami biegłego K. J. wyrażonymi w opinii z dnia 27.10.2015 r.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków A. S. (2) i A. G.. A. S. (2) jest agentem ubezpieczeniowym, która zawierała z oskarżonym w dniu 7 lutego 2014 r. umowę ubezpieczenia przedmiotowego pojazdu oraz wykonała dokumentację fotograficzną odzwierciedlającą stan pojazdu w chwili zawierania umowy ubezpieczenia. Jej zeznania korelują z załączonymi zdjęciami oraz treścią polisy. Sąd nie kwestionował również wiarygodności zeznań A. G., który świadczy usługi holowania pojazdów i który w dniu 27 kwietnia 2014 r. na wezwanie oskarżonego przewiózł uszkodzony pojazd

z miejscowości J. na teren swojego warsztatu. Świadek opisał uszkodzenia jakie widział w przewożonym samochodzie i jakiej pomocy technicznej udzielał B. M. w związku z zaistniałą szkodą.

Sąd w pełni dał wiarę ustaleniom poczynionym w opinii biegłego K. J., który w oparciu o dostępny rzeczowy i osobowy materiał dowodowy dokonał wszechstronnej analizy uszkodzeń pojazdów zaistniałych w wyniku zdarzeń z dnia 23 listopada 2013 r. oraz 27 kwietnia 2014 r. W ocenie sądu opinia wydana przez biegłego, dokonana po analizie wszystkich dowodów zebranych w sprawie jest rzetelna, jasna i sporządzona zgodnie z zasadami sztuki oraz znajduje potwierdzenie w rzeczowym i osobowym materiale dowodowym. Koreluje ona zwłaszcza z dokumentacją fotograficzną wykonaną przez agenta pokrzywdzonego A. S. (2) w chwili zawierania przez oskarżonego umowy ubezpieczenia. Należy zauważyć, iż biegły analizował okoliczności podane przez świadków oraz rzeczowy materiał dowodowy zebrany w sprawie, a swoje stanowisko przedstawione w opinii konsekwentnie podtrzymał w trakcie rozprawy. Zeznania i opinia sporządzona przez biegłego w oparciu o całokształt rzeczowego i osobowego materiału dowodowego, sporządzona została w oparciu o specjalistyczną wiedzę w zakresie rekonstrukcji zdarzeń drogowych oraz mechanizmów ich powstania i wynikających z nich uszkodzeń i jako taka zasługuje na uznanie jej za w pełni wiarygodną. Biegły w swej opinii wykorzystał dwie metody – porównawczą i superpozycji transparentnej na podstawie których jednoznacznie wskazał, iż deformacje dla obu szkód znajdują się w innych miejscach i mają różny przebieg, co jednoznacznie wyklucza aby uszkodzenia te mogły powstać w jednej i tej samej kolizji drogowej. Biegły na rozprawie podkreślił, iż materiał poglądowy sporządzony przez likwidatorów szkód został wykonany błędnie, brak jest również dokumentacji każdego z reflektorów z osobna z uwzględnieniem ich numerów, która pozwoliłaby w sposób jednoznaczny stwierdzić czy zgłoszono uszkodzenia tożsamego reflektora.

Sąd odmówił wiarygodności opinii K. B. sporządzonej w postępowaniu przygotowawczym oraz opiniom sporządzonym na zlecenie pokrzywdzonego. Opinie te zostały sporządzonej jedynie metodą porównawczą i nie uwzględniały błędnego sporządzenia materiału porównawczego przez likwidatorów szkód, którzy wykonywali zdjęcia uszkodzonego pojazdu w zakresie obydwu zdarzeń. Opinie te pozostają również w sprzeczności z osobowym i rzeczowym materiałem dowodowym w szczególności z zeznaniami A. S. (2) – agenta C. T.. SA (...) w W., która zawierała z B. M. umowę ubezpieczenia pojazdu i wskazała w jakim stanie był pojazd w chwili jej zawierania oraz przedłożyła materiał poglądowy wykonany osobiście i przesłany do ubezpieczyciela, który nie kwestionował wiarygodności wykonanych przez agenta zdjęć. Biegły w swej opinii nie odniósł się również do błędnie wykonanych przez likwidatorów zdjęć, które były wykonane pod różnym kątem i nie uwzględnił błędnego położenia łąk pomiarowych, co miało znaczenie przy analizie zakresu obydwu uszkodzeń. Wyżej wymienione uchybienia zdaniem sądu wykluczyły uznanie w/w opinii za wiążące i wiarygodne.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty. Zostały one sporządzone przez uprawnione organy w zakresie przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudzała wątpliwości, nie była też kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

B. M. został oskarżony o to, że w dniu 06 maja 2014r. w O., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) S.A. (...) w W. w ten sposób, że wprowadzając pracownika towarzystwa ubezpieczeniowego w błąd co do zaistniałej w dniu 27 kwietnia 2014r. przed miejscowością J. kolizji drogowej z udziałem jego samochodu osobowego marki M. (...) o nr rej. (...) i przedstawiając do oględzin pojazd posiadający uszkodzenia będące przedmiotem wcześniejszych postępowań odszkodowawczych, przez co wyłudził odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia AC w wysokości 10.500 na szkodę (...) w W. tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Przestępstwo oszustwa polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w celu uzyskania korzyści majątkowej. Zachowanie karalne określone zostało w przepisie art. 286 § 1 k.k. za pomocą znamienia czynnościowo-skutkowego. W sytuacji wprowadzenia w błąd sprawca wywołuje w świadomości pokrzywdzonego lub innej osoby, której mienie stanowi przedmiot rozporządzenia

dokonywanego przez wprowadzonego w błąd, fałszywe wyobrażenie, zaś przy wyzyskaniu błędu wykorzystuje już istniejącą rozbieżność między stanem świadomości dokonującego rozporządzenia mieniem a rzeczywistością, której sprawca nie koryguje, lecz używa dla uzyskania przez siebie lub kogo innego osiągnięcia korzyści majątkowej, wynikającej z niekorzystnego dla pokrzywdzonego rozporządzenia mieniem (por. wyrok SN z 2 grudnia 2002 r., IV KKN 135/00, LEX nr 74478).

W przedmiotowej sprawie nie sposób przypisać oskarżonemu działania z zamiarem wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd. Jak wynika bowiem ze zgromadzonego materiału dowodowego analiza i charakter szkód samochodu M. (...) jednoznacznie wskazują różnice w przebiegu uszkodzeń dla elementów przedniego zderzaka, przedniego lewego błotnika i pokrywy silnika przedmiotowego pojazdu. Jak wynika z badań przeprowadzonych metodą porównawczą i superpozycji transparentnej zarysowania i deformacje dla obu szkód znajdują się w innych miejscach i mają różny przebieg co jednoznacznie wyklucza aby uszkodzenia te mogły powstać w jednej i tej samej kolizji drogowej. Nie doszło tym samym do wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd, albowiem oskarżony B. M. zgłosił faktycznie zaistniałą szkodę, a fakt wypłaty odszkodowania był wywiązaniem się ubezpieczyciela z zawartej umowy.

W związku z tym, iż wątpliwości dotyczą samej istoty oskarżenia Sąd uznał za nie udowodnione dokonanie czynu zabronionego przez oskarżonego B. M. i uwzględniając dyrektywę wynikającą z art. 5 § 2 k.p.k. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w zarzucie aktu oskarżenia.

Sąd zasądził na rzecz oskarżonego kwotę 576 złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej poniesionych przez oskarżonego w związku z toczącym się postępowaniem.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.